

[Edel Saunte.]

kunne tage sig specielt af disse børn, og man kunne komme ned på et antal i hvert enkelt hjem, der var langt mindre, end det ville være muligt at komme det i institutioner, der var sammenlagt af flere mindre institutioner.

Jeg er også enig i, at man i mindst mulig udstrækning bør anvende tvang, når det gælder om hjælp til de evnesvage. Det bør i størst mulig udstrækning være tilbud til evnesvage og deres familie, og jeg er også enig i, at man i størst mulig udstrækning må udvide de virkelige hjælpeforanstaltninger, man nu har, så at børnene kan opdrages i deres eget hjem. Jeg er også tilhænger af, at man ikke betinger undervisningen af børnene af, om de er inddraget under åndssvageforsorgen eller ej.

Derimod er jeg meget bange for den tanke, som er rejst her: at overføre hele undervisningen af mindre evnesvage børn under undervisningsministeriets område, for man vil jo ikke tage skridtet helt ud. Hvis man ville det og sige, at enhver form for beskæftigelse og undervisning af evnesvage børn bør høre under undervisningsministeriet, ville jeg ikke være bange; men i det øjeblik man bare ønsker grænsen sat lavere, sker der efter min optattelse følgende: alle børn, der kommer ind til den undervisning, som derefter er underlagt åndssvageforsorgen, vil få det uhjælpe ligt uafrystelige stempel på sig, at de ikke kan rette sig, og at de er så langt nede, at de må forblive under åndssvageforsorgen. Det er jeg bange for, for det viser sig jo gang på gang, at selv børn, som tilsyneladende er dybt åndssvage på ét tidspunkt, kan få en senmodning eller en udvikling, der vil gøre dem egnede til undervisning, og selv om intelligenskvotienten ligger langt lavere, end det er nævnt — 75 er i øvrigt sinkeintelligensniveauet — men ligger helt nede på 40, ser man gang på gang, at et sådant menneske på grund af sine karakteregenskaber, på grund af andre forhold end intelligensniveauet, virkelig er i stand til at tilpasse sig i samfundet som en overordentlig nyttig og samfundsgavnlig person.

Der næst er jeg bange for at skulle undervisningen ud således, at det kun er dem med de laveste kvotienter, der bliver tilbage til åndssvageforsorgen, fordi de personer,

der kommer til at forestå denne undervisning, derved ikke får det lysglimt og det håb, som den blandede undervisning giver, nemlig at de kan bringe nogle af deres elever ud i det almindelige liv. Hvis man tager dette håb fra en lærer, begynder interessen for undervisningen af glippe, og derfor er jeg meget bange for den tankegang, man her giver udtryk for.

Jeg håber, at det siddende udvalg bliver færdig med arbejdet så betids, at vi vil være i stand til i de kommende år at skabe nogle institutioner, som virkelig kan være til gavn for de evnesvage, og jeg håber, at finansudvalget så ikke som i visse andre tilfælde, hvor vi har vedtaget love, er uvilligt til bevillingsmæssigt at følge lovene op.

Petra Petersen: Ved første behandling gav jeg på min gruppes vegne tilsagn om, at vi kunne støtte lovforslaget, som det foreligger. Det kan jeg gentage; men jeg vil alligevel sige, at de mange problemer omkring hele åndssvageforsorgen viser os, at vi har været meget sene til at tage spørgsmålene op. Jeg må noksom beklage, at kommissioner og udvalg er meget langsomme, eller skal vi sige, at de bruger megen tid til deres arbejde. Der er dog her meget store problemer, som jeg tror alle partier her i salen følger med virkelig interesse, og jeg synes, det er rigtigt, som det netop blev sagt af det ærede medlem fru Edel Saunte, at det er meget vanskeligt med de forskellige kategorier af åndssvage, som meget ofte bliver sat i samme bås. Også jeg mener, at de små hjem vil have meget større muligheder for at finde det enkelte barns muligheder og evner frem.

Jeg vil gerne bede den højtærede socialminister svare mig på det spørgsmål, jeg stillede ved første behandling, og som gik ud på, om ikke det er muligt allerede på nuværende tidspunkt at se på nogle af de problemer, der foreligger for de eksisterende hjem. Jeg har flere gange rejst det spørgsmål, om det ikke var muligt at give de åndssvage, som altså stadig væk har ophold på åndssvageanstalterne, nogle flere lomme penge. Jeg har rejst spørgsmålet flere gange, og jeg vil bede ministeren svare på det. Ministeren ved jo, at det er meget små midler, de har til deres rådighed, og selv om de er patienter på en åndssvageanstalt